

ד' ניסן, תשע"ג, 15.3.2013

גיליון מס' 351

פרשת ויקרא

אבל למה קורבנות?

מאת רחל יבלונסקי, קיבוץ עלומים

פרשת הקורבנות היא דבר השם הראשון שנאמר מאוהל מועד וזאת מפני שמהות הקורבנות היא מהעניינים הרמים ביותר בתורה. כאלפיים שנה עברו מאז שחרב בית המקדש, פסקה עבודת הכהנים ולא הוקרבו קורבנות. אף אדם לא עסק בעבודת קודש זו במשך דורות. קשה לנו היום, ממרחק הזמן, המקום והתודעה לתפוס מה המשמעות לקיומו של בית מקדש – כהנים, קורבנות, ושכינה ששורה בגלוי – הכל נשמע כמעט דמיוני ח"ו. שאלות רבות עולות כאשר עוסקים בנושא וגם חז"ל שאלו על תכלית עבודת הקורבנות.

קורבן בא מלשון קירבה - את מה מקרב הקורבן? איך יכול קורבן גשמי של בהמה או עוף שנשחטים על המזבח לכפר על מעשיו של אדם? מעבר לזה, הרי התורה היא נצחית וכל המצוות שבה נצחיות, אם כך איך נוגעת לנו כיום עבודת הקורבנות ומה היא פועלת בנפש שלנו, כשאין לנו בית מקדש?

כאמור, דרשו חז"ל שקשה הדבר על דעתו של אדם, איך הוא יכול לרצות שע"י הקורבן שהוא מביא לקב"ה על עוון שעשה, יכופר לו אותו עוון, כאילו הקורבן הוא ח"ו שוחד או מתנה. הרי הקב"ה אינו זקוק לדבר. הבורא הוא אינסוף שמיטיב ומשפיע לכל. ח"ו לומר שיש לו איזה צורך או חיסרון, כי ממי יקבל?

טעם אחד

כל אדם צריך להתבונן תמיד בכל החסדים והטובות שעושה עימו הקב"ה בכל עת ולראות שכל מה שנוצר וקורה הוא רק לטובתו. לכן ציוה הקב"ה שאם אדם חוטא, יחזור בתשובה ויביא קורבן. כשאדם היה מביא את הקורבן לכהנים, הוא היה חייב כמובן לעשות חשבון נפש פנימי ולהרהר בתשובה. כמו כן, הוא היה מחויב לעמוד ולראות את כל מה שהכהן עושה לקורבן. הבהמה היתה עוברת למעשה תהליך השווה לארבע מיתות של בית דין - הכהן היה מפיל אותה, כנגד סקילה, שוחט אותה, כנגד הרג, אוחז בגרונה, כנגד חנק, ולבסוף שורף אותה על המזבח, כנגד שריפה. כך היה רואה האדם את העונשים שהיו מגיעים לו על עוונותיו, ומבין שהקב"ה רחום ורב חסד, והוא נותן ארכה לשוב בתשובה. לכן בכל הקורבנות המוזכרים בפרשה, אין הכתוב אומר קורבן לאלוקים, שהוא מידת הדין, אלא קורבן לה' שהוא שם הוי"ה, שהוא מידת הרחמים, כדי שיכיר האדם במידת החסד של הבורא שמאריך אפו לאפשר לאדם לתקן את מעשיו.

כשאדם היה רואה את הטיפול בבהמה, כשהיה שומע את שירת הלויים שניגנו ושרו בבית המקדש, היה ליבו נשבר בקרבו, ולמעשה, בזה היה כל העניין. הקב"ה אומר לאדם אל תחשוב שאני זקוק לקורבן שלך, כי כל החיות

והבהמות והכל הוא שלי, ואל תחשוב שאני זקוק למזון הזה, אלא "זָבַח לְאֱלֹקִים תּוֹדָה", תתוודה על מעשיך בלב נשבר, תאמר תודה ותשוב בתשובה.

שחיטת עצמי

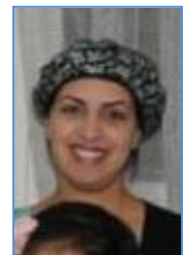
רבנו יונה, בספרו "שערי עבודה", אומר שגדולת העבודה העילאית של הקורבנות היא שתהיה שחיטת הקורבן לפניך כאילו שחטתי את עצמי. מה פירוש? שלא רק שאדם יביט בקורבן ויחשוב שהקורבן מוקרב במקומו, אלא שממש ירגיש ככה בכל ליבו. ה"נתיבות שלום", מעלה את הנקודה: "שכתוב 'אָדָם כִּי-יִקְרִיב מִמֶּנּוּ', כשלמעשה היה צריך להיות כתוב 'אדם מכם כי יקריב' והוא מפרש 'עיקר הקורבן בא מכם, היינו מעצמותכם, שתקריבו עצמכם להשי"ת... שלא ישאר שום אנוכיות, ישות ותאוות כלשהן, שום דבר, אין עוד מלבדו, שהכל בטל ומבוטל להשי"ת". ובלשונו של 'בעל הסולם': "שנלמד מסירות נפש, היינו למסור את כל הרצון לקבל שקיים בנו, שיהיה בעל מנת להשפיע לסביבה, וברצון להשפיע נחת רוח לבורא".

מסופר על הרה"ק מקוברין, שהתלהב בתפילת מוסף שבת, וכשקרא: **ואת מוסף יום השבת הזה נעשה ונקריב לפניך** אמר זאת בקול גדול והתעלף. אח"כ הסביר שצריך שאנחנו נעשה את עצמנו קורבן לפניך. כמו אדם שאוהב מישהו אהבה כה גדולה שהנשמה ממש פורחת ממנו, בנסותו לרצות את אהובו.

כיום יש לנו את התפילה בה אנו חוזרים ואומרים פרשיות המתארות את עבודת הקורבנות, ומוסיפים בכוונות שיחשב לנו כאילו הקרבנו את הקורבנות ממש, כמו שאומר הנביא הושע וְנִשְׁלַמָּה פְּרִים, שְׁפִתֵינוּ. הכוח של עם ישראל הוא בפיו. יש אפשרות לתקן דרך התפילה לבורא עולם.

וכבר אמרנו שאחד הדברים החשובים בהקרבת הקורבנות היתה שאדם יתוודה ויודה על מעשיו, ויכיר בגדולת הבורא שממשיך להיטיב לו למרות מעשיו ומאפשר לו לתקן את הכלים שנפגמו, ולשוב בתשובה שלמה. בכל יום ניתנת מחדש האפשרות להתבונן במעשינו ולשוב ולתקן, בשיר, בהלל, בתודה, בקורבן אמיתי שהוא ליבו של האדם. המפתח לתיקון הוא השאיפה לאותה מידה נשגבת, מידת הענווה. זהו הקורבן שלנו – הקרבת כל הישות המנופחת שלנו, לעבודת ואהבת השם, לחיבור השלם בינינו לבין האור.

רחלי יבלונסקי אם לחמישה נמצאת בתהליך קליטה בקיבוץ עלומים לאחר עליחות של 4 שנים בארה"ב. רחלי עובדת כיום בגיל הרך בקיבוץ.

אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו באינטרנט באתר של תנועת הקיבוץ הדתי בכתובת: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il ולרשום subscribe בעורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בעורת הנושא. תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il אתר האינטרנט של הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il